

עדאלה: דו"ח פעילות
ינואר – יוני 2009

3 באוגוסט 2009

הקדמה

דו"ח זה שם דגש על **ההישגים העיקריים של עדאלה** בחודשים ינואר-יוני 2009, מאיר את השפעתו המרכזית של הארגון בשנה ה-13 לפעילותו ומתאר **פעילויות משמעותיות** שלו. כפי שעולה מדו"ח זה, לעדאלה היו כמה הישגים משפטיים וכמה הצלחות ביוזמות הסנגור הבינלאומי שלו. הארגון גם הגיש עתירות חדשות בעלות חשיבות מכרעת לקידום זכויותיהם של הפלסטינים – הן אזרחי ישראל והן תושבי השטחים הכבושים – ולהגנה עליהן. עדאלה גם פירסם כתב עת משפטי חדש והציג עמדות ועבודות בכנסים ובוועידות רבות שאליהם הוזמן, בישראל ובחו"ל.

עדאלה (צדק בערבית) הוא ארגון זכויות אדם עצמאי, הפועל משרדיו בחיפה ובבאר שבע. מאז היווסדו, בנובמבר 1996, הארגון מעניק שירותים לפלסטינים הערבים אזרחי ישראל, המונים 1.2 מיליון נפש (כ-20% מאוכלוסיית המדינה) ולפלסטינים החיים בשטחים.

יעדיו העיקריים של עדאלה הם השגת שוויון זכויות למיעוט הערבי בישראל, הן במישור האישי והן במישור הקולקטיבי, בתחומים שונים: זכויות קרקעיות, זכויות תכנון ובנייה; זכויות אזרחיות ופוליטיות; זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות; זכויות דתיות; זכויות נשים וזכויות אסירים. הארגון גם מגן על זכויותיהם של הפלסטינים החיים תחת הכיבוש. כדי להשיג יעדים אלה, עדאלה:

- מעלה סוגיות משפטיות עקרוניות לדיון בפני בתי המשפט בישראל ולפני רשויות המדינה.
- מספק ייעוץ משפטי לאזרחים, עמותות ומוסדות ערביים.
- פונה למוסדות ולפורומים בינלאומיים.
- מארגן כנסים וימי עיון ומפרסם דו"חות בעניינים משפטיים.
- מעניק הכשרה בתחום זכויות האדם למתמחים, סטודנטים למשפטים ועורכי דין צעירים.

דו"ח זה מחולק לארבעה חלקים: פעילות משפטית, סנגור בינלאומי, הכשרה משפטית ופיתוח ארגוני. גם דו"ח זה, כמו קודמו, מוגש במתכונת נוחה לקריאה, כדי להציג את פעילותנו לקוראים באופן נעים יותר. במסמך נכללים גם הרהורים ראשוניים כל האתגרים שעמם התמודד הארגון במחצית הראשונה של השנה.

התפתחויות עיקריות

בחירות 2009 והמשלה החדשה בראשות נתניהו

חברי כנסת ערבים ומנכ"ל עדאלה בדיון בוועדת הבחירות המרכזית, ינואר 2009

בינואר 2009, בשיאה של מערכת הבחירות לכנסת, הגישו חברי כנסת ממפלגות הימין לוועדת הבחירות המרכזית בקשות לפסול שתי מפלגות ערביות – ברית לאומית דמוקרטית (בל"ד) ורשימה ערבית מאוחדת-התנועה הערבית להתחדשות (רע"מ-תע"ל). אנשי הימין טענו כי שתי הרשימות עברו על סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת, ושב"ל"ד, הקוראת להקים "מדינת כל אזרחיה", שוללת את קיומה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. כן נטען כי שתי הרשימות תומכות בארגוני טרור וב"מדינות אויב". עדאלה ייצג את בל"ד ורע"מ-תע"ל בוועדת הבחירות המרכזית וטען כי אין בסיס חוקי לפסילתן. ועדת הבחירות החליטה לפסול את המפלגות הערביות, בתמיכתן של שלוש המפלגות המרכזיות – קדימה, הליכוד והעבודה.

עדאלה הגיש לבית המשפט העליון ערר המחזיק 500 עמודים, בשם בל"ד ורע"מ-תע"ל. הטיעונים המרכזיים בערר היו שהחלטתה של ועדת הבחירות המרכזית לפסול את שתי הרשימות נגועה בחוסר סבירות קיצוני, כי היא עומדת בסתירה לחוק היסוד וכי לא תיתכן דמוקרטיה אם המיעוט הלאומי אינו מיוצג בכנסת. בית המשפט העליון, בהרכב מורחב של תשעה שופטים, הפך את החלטת ועדת הבחירות המרכזית בעקבות הערר של עדאלה.

http://www.adalah.org/features/political/briefing_paper_disqualifications_Hebrew_Jan_2009.doc

חסן ג'בארין, מנכ"ל עדאלה, על פסילת הרשימות הערביות
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/jan09/jan09.html>

הבחירות שהתקיימו בפברואר 2009 העלו לשלטון ממשלת ימין קיצונית. מפלגות רבות בקואליציה, ובכללן הליכוד וישראל ביתנו, הציבו במרכז מערכת הבחירות שלהן מסרים

אנטי-ערביים. הסיסמה העיקרית במערכת הבחירות של ישראל ביתנו היתה "אין נאמנות, אין אזרחות". עם המסר הגזעני הגלוי הזה היא הפכה למפלגה השלישית בגודלה בכנסת.

אביגדור ליברמן, יו"ר ישראל ביתנו, מונה לשר החוץ וסגן ראש הממשלה. מפלגתו מנהלת משרדים המופקדים על אכיפת החוק, כמו המשרד לביטחון פנים (המשטרה) וליברמן המליץ על מינויו של יעקב נאמן, שר המשפטים, שצפוי כי ימשיך לפעול כדי לערער את מעמדו של בית המשפט העליון. גם ראשות ועדת חוקה, חוק ומשפט בכנסת נמצאת בידי ישראל ביתנו.

חברי הקואליציה פתחו את מושב הכנסת במבול של הצעות חוק אנטי-ערביות. הצעות חוק אלה נועדו לפגוע ביכולתם של הפלסטינים אזרחי ישראל להשתתף בחיים הפוליטיים של המדינה, להפוך את האזרחות מזכות לפריבילגיה מותנית, להפוך לעבירות התבטאויות פוליטיות או פעולות שמטילות ספק בזוהותה היהודית או הציונית של המדינה (ראו, לדוגמה, חוק הנכבה) ולעשות שימוש בשירות הצבאי כהצדקה לאפליה. עדאלה נקט יוזמות משפטיות וציבוריות נגד הצעות החוק האלה, המפורטות בעמודים הבאים. הארגון גם עוקב אחר הליכי החקיקה בכנסת ומתכוון לפעולות נוספות.

http://www.adalah.org/newsletter/heb/jun09/Adalah_HRA_Briefing_note_Hebrew_28.6.09.pdf

נתונים

הושג בינואר-יוני 2009	תוכן ל-2009	
6	15	התדיינות משפטית עקרונית חדשה
29	+20	התערבות משפטית חדשה
6 ניצחונות / 3 הפסדים	-	ניצחונות / הפסדים
13	+40	מעקב אחר תיקים תלויים ועומדים

הישגים עיקריים

בעקבות עתירה שהגיש עדאלה לבית המשפט המחוזי בחיפה, בינואר 2009 עיריית כרמיאל הסירה את האיסור שהטילה על קיום שיעורי נהיגה בעיר בשבתות ובמועדי ישראל. האיסור גרם נזק כלכלי למורי נהיגה ערבים ופגע בזכויותיהם החוקתיות כאזרחי המדינה לחופש תנועה ולחופש בתעסוקה.

<http://www.adalah.org/features/social/carmiel%20dec.pdf>

בפברואר 2009 נתן בג"ץ תוקף של פסק דין להסכם שחתמו עדאלה ועיריית עכו, לביטול חוק עזר עירוני שגרם נזק לבתי עסק ערביים. חוק העזר אסר על בעלי חנויות בשכונות מעורבות בעכו, שבהן יש רוב יהודי, לפתוח את חנויותיהם בשבתות.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_02_25

בעקבות ערר שהוגש לבית המשפט העליון בשם 32 תושבים משכונת עכברה בצפת ובשם אגודת הגליל, בינואר 2009 פירסמה עיריית צפת מכרז לביצוע עבודות לחיבור שכונת עכברה למערכת הביוב. עכברה היא השכונה הערבית היחידה בצפת וגם השכונה היחידה שאינה מחוברת למערכת הביוב העירונית. ביולי 2009, העבודות להקמת מערכת הביוב כמעט הסתיימו.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_01_26_2

מר עבאסי, בעלי החנות "כלבו ספרים", עם ספריו

בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה בינואר 2009, חודש למשך שנה הרישיון שניתן לבעליה של "כלבו ספרים" – היבואן הגדול ביותר של ספרים בערבית לישראל – לייבא דרך מצרים וירדן ספרים שהודפסו בסוריה ובלבנון. תחילה סירבה המדינה לחדש את רישיון היבוא, שבו מחזיק בעליה של החנות כ-30 שנה, בטענה שיבוא הספרים הוא בגדר "סחר עם האויב והפרה של תקנה מתקופת המנדט הבריטי. העתירה נותרה תלויה ועומדת, בעקבות דרישת עדאלה לבטל את תחולת התקנה בכל הנוגע לספרים.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_01_27

ראו כתבה על הפרשה שפורסמה בעיתון *LA Times*, תחת הכותרת "ישראל: לקרוא עם האויב"

<http://latimesblogs.latimes.com/babylonbeyond/2009/02/israel-reading.html>

כתוצאה מעתירה שהגיש עדאלה ב-2008, מע"צ (החברה הלאומית לדרכים), הודיעה במאי 2009 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כי היא תכין תוכנית לקישור של העיירה הערבית ג'סר אלזרקא לכביש החוף. ג'סר אלזרקא הוא היישוב הערבי היחיד הסמוך לכביש החוף והוא גם היישוב היחיד שאין דרך גישה בטיחותית המקשרת אותו אל הכביש המרכזי.

פרויקט חדש: נכסי נפקדים פלסטינים

רכוש נפקדים מוצע למכירה בשוק החופשי

ב-2009 השיק עדאלה פרויקט חדש, הנוגע לזכויות הקניין של פליטים פלסטינים. במאי 2009 שלח עדאלה מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, בדרישה לבטל מכרזים שפירסם מינהל מקרקעי ישראל למכירת נכסים השייכים לפליטים פלסטינים, הממוקמים בישראל. מ-2007 עד יוני 2009 פירסם מינהל מקרקעי ישראל 300 מכרזים למכירת רכוש "נפקדים" בנצרת, חיפה, לוד, עכו, ראש פינה ובית שאן.

חוק נכסי נפקדים, התש"י-1950, היה החוק העיקרי שבו השתמשה ישראל כדי להשתלט על אדמות השייכות לפליטים ולעקורים פנימיים. לפי הערכות של ישראל, של מכוני מחקר פלסטיניים ושל סוכנויות האו"ם, בין 2 מיליון ל-16 מיליון דונם נתפסו באמצעות החוק. נכסים אלה הועברו אחר כך לאפוטרופוס על נכסי נפקדים, למשמורת עד למציאת פתרון פוליטי לבעיה. עדאלה טען, כי "מכירת נכסים אלה מהווה הפקעה סופית של זכות הקניין של הפליטים הפלסטינים, למרות המעמד המשפטי, ההיסטורי והמשפטי המיוחד של רכוש זה, והיא מנוגדת לחוק הישראלי ולמשפט הבינלאומי". עדאלה ממתין לתגובה.

כתבה על מכירת נכסי נפקדים ששודרה בתחנת הטלוויזיה אל-ג'זירה
<http://www.youtube.com/watch?v=Hm1fTLwKuWQ>

ביוני 2009 עדאלה גם השיק מאגר נתונים ומפה אינטראקטיבית, ראשונים מסוגם, המספקים מידע מפורט על קרקעות שהפקיעה ממשלת ישראל מאז הקמת המדינה ב-1948. מאגר הנתונים גם כולל מידע בנוגע לבעלות על אדמות ב-1945, לסך הרכוש הפלסטיני שעבר לידי ישראל ולהפקעות של קרקעות על פי חוק רכישת מקרקעים (אישור פעולות ופיצויים) התשי"ג-1953. מאגר המידע מבוסס על מקורות מידע ראשוניים של ממשלת ישראל וכן על מקורות פלסטיניים ומאגרים של האו"ם. משפטנים ומומחים לתכנון בעדאלה עיינו בצווי הפקעה מקוריים השמורים בגנזך המדינה וניתחו אותם. מאגר המידע כולל את כל האינפורמציה הזאת במתכונת נוחה לעיון בערבית, עברית ואנגלית.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_06_22

המתקפה הצבאית הישראלית על עזה

בית בעזה שנהרס לחלוטין במבצע "עופרת יצוקה" בינואר 2009

ב-27 בדצמבר 2008 פתח הצבא הישראלי במתקפה על רצועת עזה, שנמשכה עד 18 בינואר 2009. סוכנויות סיוע של האו"ם וארגונים פלסטיניים בזה דיווחו כי בשלושת השבועות של ההתקפה (מבצע "עופרת יצוקה") נהרגו לפחות 1,440 פלסטינים – ובהם 431 ילדים ו-114 נשים, למעלה מ-5,300 פלסטינים נפצעו ולמעלה מ-4,230 בתים נהרסו. ההרס שנגרם במבצע היה חסר תקדים, בעיקר בהתחשב במצור המוטל על עזה מאז 2007.

עדאלה נקט אין-ספור פעולות משפטיות בזמן ההתקפה על עזה ואחריה, בשיתוף פעולה עם ארגוני זכויות אדם פלסטיניים וישראליים.

פעילות משפטית בזמן ההתקפה על עזה

מכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולשירות בתי הסוהר (שב"ס) נשלח ב-31 בדצמבר 2008, בדרישה שכ-1,000 אסירים מעזה המסווגים כ"אסירים ביטחוניים" והמוחזקים בבתי כלא ישראליים יקבלו רשות להשתמש בטלפונים כדי לדרוש בשלום בני משפחתם בעזה. בעקבות המכתב אישר שב"ס לאסירים לקיים שיחת טלפון אחת. בני משפחות של אסירים מעזה אינם מורשים לבקר אותם מאז 2007. עדאלה עתר לבג"ץ נגד מדיניות מניעת הביקורים.

בשני מכתבים שנשלחו לשר הביטחון, ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה ב-4 בינואר דרש עדאלה להפסיק את כל ההתקפות הצבאיות שכוונו נגד **מרכזי אוכלוסייה אזרחית** או היו עלולות לגרום הרג של אזרחים; והתקפות שכוונו נגד **מתקני תשתית אזרחיים** כמו מוסדות שלטון ומבני ציבור. כן דרש עדאלה להפסיק את ההתקפות על חברי חמאס שלא היו שותפים במישרין למעשי האיבה, על פי המשפט הבינלאומי ההומניטרי. עדאלה חיבר ופירסם **נייר עמדה** מפורט בעניינים אלה. לא התקבלה כל תגובה.

http://www.adalah.org/newsletter/heb/feb09/fathmeh_position_paper_18_2_2_009_hebrew.doc

במכתב שנשלח ב-12 בינואר 2009 דרשו עדאלה, אל-חאק ואל-מיזאן מהיועץ המשפטי לממשלה ומהפרקליט הצבאי הראשי לפתוח בחקירה פלילית עצמאית ובלתי תלויה בנוגע להרג של עשרות אזרחים פלסטינים בהפצצות על שני בתי ספר של האו"ם בעזה. בעקבות המכתב פתח האו"ם בחקירה ותבע פיצויים מישראל.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/jan09/9.php>

אמבולנסים שהופצצו בעזה במבצע "עופרת יצוקה"

שתי עתירות דחופות שכמה ארגוני זכויות אדם הפועלים בישראל הגישו לבג"ץ, בטענה להפרות של המשפט הבינלאומי ההומניטרי ומשפט זכויות האדם הבינלאומי. הראשונה, שהוגשה על ידי עדאלה ב-4 בינואר 2009, קראה להפסיק את הירי של הצבא הישראלי על צוותים רפואיים ועל אמבולנסים ולאפשר פינוי של פצועים והרוגים. השנייה, שהוגשה על ידי גישה ב-7 בינואר 2009, דרשה כי ישראל תבטיח אספקה של דלק ותיקון של רשת החשמל. אספקת החשמל לכמיליון תושבי רצועת עזה ולבתי חולים ומערכות חיוניות אחרות נותקה במשך המבצע. כ-800 אלף איש נותרו ללא אספקת מים וביוב גולמי זרם ברחובות. בג"ץ דחה את שתי העתירות ב-19 בינואר 2009 (לאחר סיום הלחימה) וקבע: "אנו חייבים לקוות כי סוללת האמצעים ההומניטריים [שקבעה המדינה] תתפקד כנדרש ועל פי המחויבויות" (פסקה 23 ופסקה 27). פסק הדין מוכיח, כי בית המשפט לא הביא בחשבון באופן משמעותי את תפקידו לספק סעד משפטי אפקטיבי לקורבנות.

[http://www.adalah.org/features/gaza/NU_about_Gaza_Sup_Ct_decision_Hebrew\[1\].doc](http://www.adalah.org/features/gaza/NU_about_Gaza_Sup_Ct_decision_Hebrew[1].doc)

מכתב שנשלח ליועץ המשפטי לממשלה ב-15 בינואר 2009, בדרישה שהצבא הישראלי יפסיק להשליך לרצועת עזה כרוזים שכוללים תצלומים של בתים הרוסים, שקראו לתושבים לשתף פעולה אתו ולספק לו מידע על אתרים שמהם נורות רקטות ועל מקומות מסתור של "כנופיות טרור". עדאלה טען כי פעולות אלה הן בגדר מאמץ לא חוקי לערב אזרחים במבצעים צבאיים.

<http://www.adalah.org/features/gaza/using%20the%20civilians%20for%20military%20targets.doc>

הטרדה של מתנגדי המלחמה בישראל

מיד בתחילת ההתקפה הישראלית על עזה יצאו פלסטינים אזרחי ישראל לרחובות, כדי למחות נגדה. לפי רישומי המשטרה, כ-230 הפגנות ועצרות מחאה התקיימו בתקופת הלחימה ו-831 מהמפגינים נעצרו (715 מישראל וממזרח ירושלים והשאר מהשטחים). עדאלה מילא תפקיד מרכזי במתן ייעוץ משפטי דחוף למשפחות העצורים. חלק מהמשפחות הופנו לסניגוריה הציבורית או לעורכי דין מתנדבים, בעוד חלק מהעצירים יוצגו על ידי עדאלה.

עדאלה ייצג, למשל, שני שחקנים ערבים שנעצרו בהפגנה שקטה נגד ההתקפה שהתקיימה בחיפה בערב ראש השנה החדשה. בית המשפט שיחרר אותם ב-1 בינואר 2009. עדאלה גם ממשיך לייצג ארבעה מפגינים שהשתתפו בהפגנה ליד השגרירות המצרית בתל אביב. נגד הארבעה הוגשו כתבי אישום על השתתפות באסיפה לא חוקית, השתתפות במהומות, הפרעה לשוטרים במילוי תפקידם ותקיפת שוטרים.

במשך המבצע הצבאי עדאלה גם קיבל עשרות תלונות של מפגינים שהוטרו על ידי המשטרה. מהתלונות עלה, כי המשטרה דרשה מהמפגינים להוכיח כי יש להם **אישור להפגין** במקרים שבהם אישור כזה אינו נדרש על פי החוק. עדאלה ריכז את כל התלונות בעניין זה ושלה מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, בדרישה שיעביר למשטרה עדכון על הוראותיו בנוגע לחופש להפגין.

ב-31 בדצמבר 2008 שלח עדאלה מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, בדרישה שהיועץ יורה לשב"כ להפסיק להטריד פעילים פוליטיים פלסטינים בגלל פעולות המחאה שלהם נגד ההתקפה הצבאית. במרס 2009 השיב היועץ המשפטי לממשלה, שהשב"כ מוסמך לחקור פעילים אלה, כדי למנוע מהם להפר את הסדר.

פעולות משפטיות: מעקב אחרי ההתקפות הצבאיות

מכתב שנשלח באפריל 2009 בשיתוף עם אל-מיזאן לשר הביטחון, היועץ המשפטי לממשלה והפרקליט הצבאי הראשי, בדרישה לפתוח בחקירה ולהעמיד לדין בדחיפות מפקדים שנתנו לפקודיהם הוראות **להשתמש באזרחים פלסטינים כמגן אנושי** בזמן ההתקפה על עזה. כיום מתנהלות חקירות על שימוש בשלושה קטינים כמגן אנושי. בעתירה קודמת של עדאלה בעניין זה פסק בג"ץ ב-2005, שהשימוש שעושה הצבא הישראלי באזרחים פלסטינים כמגינים אנושיים במבצעים צבאיים עולה כדי הפרה של המשפט ההומניטרי הבינלאומי ואסר על הצבא להשתמש בנוהל זה.

http://www.adalah.org/features/gaza/human_shields_letter_final.doc

ביוני 2009 שלחו עדאלה, אל-מיזאן ואל-חאק ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי דרישה לפתוח בחקירה של אירוע שבו **נהרגו שתי ילדות**, סועאד ואמל עבד ראבו, מירי מטווח קצר של חיילים ישראלים במבצע "עופרת יצוקה".

<http://www.adalah.org/features/gaza/abed%20rabu.doc>

פעולות משפטיות נגד המצור

הליך קדם-בג"ץ הוגש בפברואר ליועץ המשפטי לממשלה בשם בעליה של ספינה לבנונית, בדרישה שישראל תשחרר את הספינה, שנשאה על סיפונה **סיוע הומניטרי לעזה**. חיל הים הישראלי עיכב את הספינה ומנע ממנה להפליג. ביולי 2009 נותרה הספינה במשמורת ישראלית. עורכי דין פרטיים מייצגים עתה את בעלי הספינה.

<http://www.adalah.org/features/gaza/tali%20ship.doc>

באפריל 2009 נשלח מכתב, בשיתוף פעולה עם אל-מיזאן, לראשי בנק ישראל, המוסד לביטוח לאומי ושר האוצר, בדרישה להעביר את **קצבאות הנכות לכ-730 עובדים פלסטינים מעזה**, הזכאים לקצבאות אלה. עובדים אלה נפצעו כשעבדו בישראל ושילמו מסים ודמי ביטוח לאומי לפני שנפגעו. ישראל שילמה להם קצבאות נכות בשנים האחרונות. הביטוח הלאומי טוען שאינו יכול להעביר להם את הכסף, מכיוון שבנק ישראל הפסיק את כל העסקים עם בנקים בעזה.

<http://www.adalah.org/features/gaza/gaza%20compensation.doc>

מכתב שנשלח במאי 2009 לשר הביטחון בשם קבוצה של **עיתונאים ערבים**, אזרחי ישראל, ומרכז א-עלאם לחקר התקשורת, בבקשה לקבל היתרים להיכנס לרצועת עזה, כדי לדווח מיד ראשונה על הנעשה שם. הבקשות נדחו.

<http://www.adalah.org/features/gaza/journalist.doc>

ספינה של דייגים עזתיים שהופגזה על ידי ספינה ישראלית בחוף עזה (צילום: FreeGaza.org)

שני מכתבים נשלחו במאי 2009 לשר הביטחון ולפרקליט הצבאי הראשי, בדרישה שיאסרו על חיל הים הישראלי לפתוח באש על דייגים פלסטינים, ישחררו ספינות שעוכבו ויגדילו את הטווח המותר בדיג משלושה מיילים ימיים ל-20 מיילים ימיים, כפי שהוסכם בעבר בין הרשות הפלסטינית וישראל. תעשיית הדיג מספקת את צורכי החיים הבסיסיים של כ-35 אלף תושבי עזה. בחודשים האחרונים הגביר חיל הים את ההתקפות על הדייגים.

<http://www.adalah.org/features/gaza/fishermen.doc>

תיקים עקרוניים והתערבות משפטית חדשה

זכויות תכנון וקרקות

ערר שהוגש בינואר 2009 לוועדת הערר שליד ועדת התכנון והבנייה המחוזית – מחוז צפון, בשם משפחת סואעד, לאחר שוועדת התכנון והבנייה המקומית משגב החליטה לא לתת למשפחה היתרי בנייה במגרש שבבעלותה הפרטית ביישוב היהודי כמון. במרס 2009 החליטה הוועדה המחוזית להחזיר את הסוגיה לוועדה המקומית.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_01_26_1

עתירה שהוגשה במרס 2009 לבית המשפט המחוזי בחיפה בשם 43 ערבים תושבי דליית אל-כרמל. העותרים התנגדו להחלטה של רשויות התכנון, שאישרו תוכנית מתאר חדשה ליישוב, ודרשו להכין תוכנית אחרת. יישום התוכנית יביא להריסת כ-600 בתים ויפגע בפיתוח העתדי של היישוב.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/1.php>

מכתב שנשלח במאי 2009 למינהל מקרקעי ישראל, ליועץ המשפטי לממשלה ולשר האוצר. בדרישה לבטל החלטה של המינהל המעניקה לחיילי מילואים הנחה ברכישת קרקע למגורים, באמצעות הפחתת התשלומים ב-15% מתחת למחיר המקובל. ההחלטה של המינהל מבוססת על תוכנית אזורי עדיפות לאומית, שבוטלה על ידי בג"ץ ב-2006 בעקבות עתירה של עדאלה.

http://www.adalah.org/features/land/first_letter_29.5.09.doc

מכתב שנשלח ליועץ המשפטי ביוני 2009, בדרישה לנקוט צעדים נגד שני יישובים קהילתיים במועצה האזורית משגב. שני היישובים שינו את התקנון שלהם, באופן שדורש מתושביהם להצהיר בכתב כי הם מאמינים בערכי הציונות, חוגגים חגים יהודיים ותומכים בהתיישבות בארץ ישראל.

מחסום משטרה בכניסה לתרבין אל-סאנע, מאי 2009

במאי 2009 נשלח מכתב למפקד המחוז הדרומי במשטרה, בדרישה להסיר מיד **מחסומים שהקימה המשטרה** בכל כבישי הכניסה לכפר הערבי הבדווי תרבין אל-סאנע (עמרה) בנגב. המשטרה מנעה מתושבי הכפר להיכנס לביתם, בלי שיעברו קודם לכן חיפוש. <http://www.adalah.org/features/naqab/ammarah.doc>

במכתב שנשלח ביוני 2009 לשר המשפטים, היועץ המשפטי לממשלה ומינהל מקרקעי ישראל דרש עדאלה להפסיק הליך חקיקה חדש, שנועד לאשר "**התיישבויות בודדים**" – שטחים נרחבים של אדמות מדינה שנמסרו לשליטת משפחות בודדות בנגב – מכיוון שהחזקה בקרקעות אלה מנוגדת לתוכניות מתאר שאושרו בוועדות מקומיות ומחוזיות והמבנים שעליהן הוקמו בלי אישור בנייה ובלי שפורסם מכרז כנדרש. עתירה שהגיש עדאלה לבג"ץ ב-2006 נגד תוכנית "דרך היין", שנתנה אישור להתיישבויות הבודדים, עדיין תלויה ועומדת בבית המשפט.

זכויות חברתיות וכלכליות, הזכות לחינוך

תעסוקה

באפריל 2009 הגיש עדאלה, בשיתוף עם עמותת סאות אלעאמל (קול העובד), תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב בשם שני עובדים ערבים שפוטרו מרכבת ישראל. עדאלה טען שרכבת ישראל אינה יכולה להשתמש בשירות **הצבאי** כקריטריון לשכירת עובדים או לפיטוריהם. אם ההחלטה לא תבוטל, 130 עובדים ערבים המועסקים כיום ברכבת עלולים לאבד את מקום העבודה שלהם. הצדדים ממתינים להחלטת בית המשפט בבקשה להוציא צו מניעה.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/apr09/14.php>

במכתב שנשלח בפברואר 2009 למשרד החקלאות, בשם המועצה האזורית לכפרים הלא מוכרים בנגב, דרש עדאלה כי ההליך שבו התבקשו חקלאים ערבים בדווים להמציא למשרד

החקלאות **אישורים מרשויות המס** כדי לקבל שטחי מרעה ומכסות מים יושהה, כדי למנוע מהחקלאים הפסדים כבדים.

<http://www.adalah.org/features/economic/grazing%20sheep.doc>

בריאות

בפברואר 2009 נשלח מכתב לשר הבריאות וליועץ המשפטי לממשלה, בדרישה **שבדיקות MRI לאבחון סרטן השד** יכללו בסל שירותי הבריאות. עדאלה ממתין לתגובות מהותיות נוספות של משרד הבריאות.

<http://www.adalah.org/features/health/mri.doc>

מכתב שנשלח במאי 2009 בשיתוף עם רופאים לזכויות אדם, לשר הבריאות ולשירותי בריאות כללית, בדרישה להעסיק **רופאי ילדים וגינקולוגים** ב-11 המרפאות הפועלות בכפרים הלא מוכרים בנגב, שמעניקות שירות לאלפי מבוטחים. בתגובה טענו משרד הבריאות ושירותי בריאות כללית, כי רופאי המשפחה המועסקים כיום במרפאות אלה מספקים שירות הולם וכי תושבי הכפרים הלא מוכרים יכולים לנסוע למרפאות ביישובים יהודיים סמוכים.

חינוך

במרס 2009 נשלח מכתב לשר החינוך, בדרישה לנקוט מיד "צעדים מיוחדים", כדי למגר את תופעת **האנאלפביתיות בקרב הנשים הערביות הבדוויות** בנגב. בעניין זה עדאלה פועל בשיתוף פעולה עם סידרה, ארגון לקידום זכויותיהן של נשים בדוויות.

<http://www.adalah.org/features/education/literacy.doc>

במכתב לראש הממשלה, ליו"ר ועדת השרים לענייני חקיקה ולשר החינוך, דרש עדאלה ביוני 2009 לדחות הצעת חוק שלפיה יוענק **תקציב כפול לבתי ספר חרדיים בחינוך העצמאי** – על ידי משרד החינוך ועל ידי הרשויות המקומיות. עדאלה קבע כי הצעת חוק זו מפלה לרעה בתי ספר פרטיים ערביים נוצריים ומוסלמיים. הצעת החוק נדחתה ביולי 2009.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_06_29_9

זכויות חברתיות

במכתב שנשלח במרס 2009 ליועץ המשפטי לממשלה דרש עדאלה לבטל סעיף בהסכם הקואליציוני שחתמו הליכוד וש"ס, שלפיו יישללו **קצבאות הילדים** ממשפחות שילדיהן אינן מבקרים בבית הספר באופן סדיר, או שלא קיבלו חיסונים לפי תוכנית משרד הבריאות. הסכם זה יפגע בעיקר במשפחות ערביות בדוויות, החיות באיכות החיים הנמוכה ביותר בישראל. ביולי 2009 החליטה ועדת הכלכלה של הכנסת לדחות את ההצבעה על מגבלה כלכלית זו לשנה הבאה.

<http://www.adalah.org/features/economic/shas.doc>

באפריל 2009 נשלח מכתב למנכ"לית המוסד לביטוח לאומי בניסיון להרחיב את תחולת חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995, כדי למנוע אפליה **בקצבאות נכות** בין יהודים (העולים לישראל בהתאם לחוק השבות) לבין "לא יהודים" (בעיקר ערבים, שאינם יכולים להגר לישראל לפי חוק השבות, אבל מקבלים מעמד של תושבות מכוח איחוד משפחות). המוסד לביטוח לאומי השיב, כי יהודים העולים לישראל זכאים להטבות שונות ולזכויות מיוחדות במדינה היהודית.

<http://www.adalah.org/features/social/dis.doc>

הליך קדם-בג"ץ שהוגש ליועץ המשפטי לממשלה במאי 2009, בדרישה שמשרד החינוך יחדש את התקציב שהוקצה להעסקת סייעת, העובדת עם ילד בדווי נכה, כדי שהילד יוכל לממש את זכותו לחינוך. בעקבות קיצוצים בתקציב משרד החינוך, הילד נאלץ לצאת מדי יום מבית הספר לפני תום הלימודים.

<http://www.adalah.org/features/social/asistant.doc>

זכויות אסירים ועצירים / מחאה פוליטית

בעקבות עתירה שהגיש עדאלה במאי 2009 לבית המשפט המחוזי בנצרת, בשם אסיר פוליטי ערבי, החליט שירות בתי הסוהר (שב"ס) לשנות את החלטתו **למנוע הכנסת ספרים לבתי הכלא**. שב"ס הצהיר כי הוא פיתח שיטה חדשה לאספקת ספרים לאסירים, באמצעות הזמנה בקנטינה שבכלא. בעקבות התנגדות של עדאלה, בית המשפט הורה לשב"ס לנסח נהלים ברורים המסדירים הכנסת ספרים לאסירים.

<http://www.adalah.org/features/gaza/fishermen.doc>

העתירה שלעיל הוגשה לאחר שננקטו הפעולות המשפטיות הבאות:

מכתב דחוף שנשלח לשר המשפטים במרס 2009, בדרישה למנוע כל ניסיון להחמיר את ההגבלות המוטלות על אסירים פוליטיים פלסטינים הכלואים בישראל. ההמלצות להחמרת ההגבלות כללו מניעה של ביקורי משפחות, קורסים אקדמיים ובחינות בגרות, צפייה בטלוויזיה וקריאת עיתונים. ההמלצות נוסחו בעקבות התמוטטות השיחות בין ישראל לחמאס על שחרור החייל הישראלי גלעד שליט, המוחזק בעזה.

<http://www.adalah.org/features/prisoners/letter%20fredman%202.doc>

באפריל 2009 נשלחו ליועץ המשפטי לממשלה ולשב"ס מכתב והליך קדם-בג"ץ, נגד מדיניות חדשה להחמרת תנאי הכליאה של אסירים פלסטינים המוחזקים בבתי כלא בישראל. ההחמרה כללה איסור מוחלט על הכנסת ספרים לבתי הכלא וניתוק של ערוצי טלוויזיה ערביים.

<http://www.adalah.org/features/prisoners/books.doc>

בפברואר 2009 נשלח מכתב לשר המשפטים, בדרישה לבטל את תקנה 3 לתקנות סדרי דין (עתירות אסירים), תש"ם-1980. תקנה זו מאפשרת לבתי משפט מחוזיים לדון בעתירות שמגישים אסירים בין כותלי בתי הכלא, ולא בבתי משפט פתוחים ופומביים מחוץ לכלא.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/feb09/2.php>

במכתב שנשלח לשר לביטחון פנים ולשב"ס ביוני 2009 דרש עדאלה לסגור מיידית את אגף הכליאה בבידוד בכלא הנשים נוה תרצה. עדאלה גם דרש לפתוח בחקירה פלילית נגד מפקדי הכלא והסוהרים, הנושאים באחריות לעינוי אסירות הכלואות בנוה תרצה ולהתעללות בהן. המכתב נשלח מטעם עדאלה ובשם רופאים לזכויות אדם – ישראל, אל-מיזאן והקליניקה לזכויות ולשיקום אסירים באוניברסיטת חיפה. עדאלה דרש גם לאסור כבילת אסירות למיטותיהן כסוג של ענישה.

http://www.adalah.org/features/prisoners/final_letter_naveh_titrza.doc

הפגנה נגד מבצע "עופרת יצוקה" בתל אביב, ינואר 2009

עדאלה גם ייצג בבתי המשפט 15 עצירים שנעצרו לאחר שהשתתפו בהפגנות נגד המלחמה בלבנון ב-2006 ונגד ההתקפות בעזה בתחילת 2009. בכל המקרים טען עדאלה, שהמשטרה עצרה את המפגינים בניגוד לחוק, מסיבות פוליטיות. כמה מהעצירים סבלו מפציעות קשות בעת מעצרו. פרטי התיקים האלה חסויים.

ב-2009 עדאלה גם החל לייצג חברי כנסת ערבים בהליכי שימוע קודם להגשת כתב אישום, לפני היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה. חברי הכנסת הואשמו ב"עבירות פוליטיות", כמו ארגון עלייה לרגל של ראשי הקהילה הדרוזית לאתרים קדושים בסוריה (מדינת אויב לפי החוק הישראלי) ותקיפה של שוטרים וחיילים בהפגנות נגד החומה בגדה המערבית ובמלחמת לבנון ב-2006. עדאלה טען כי חברי הכנסת מילאו את חובתם לציבור שבחר בהם ושכתבי האישום הוגשו נגדם כתוצאה מחקירות שקריות ורשלניות שניהלה המשטרה.

תיקים תלויים ועומדים – מעקב

בדיון שהתקיים בינואר 2009 בעתירה שהגיש עדאלה, הורה בג"ץ למדינה להגיש תגובה שבה תסביר מדוע **ועדות הקבלה** לכ-500 יישובים קהילתיים בישראל, שאינן מאפשרות לערבים אזרחי ישראל לגור ביישובים אלה בהתבסס על הקריטריון של "התאמה חברתית", אינן בלתי חוקיות.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/jan09/4.php>

בינואר ובפברואר 2009 התקיימו דיונים בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בעתירה נגד **מגבלות הגיל בקבלה ללימודי רפואה** באוניברסיטת תל אביב. מגבלות אלה מפלות לרעה סטודנטים ערבים. המשפט מתנהל עתה בהליך אזרחי. הדיון הבא נקבע לדצמבר 2009.

בית הרוס בכפר הערבי הבדווי הלא מוכר חי שאם זינא בנגב

דיון להצגת הוכחות התקיים בבית משפט השלום בבאר שבע במחצית הראשונה של 2009, בתביעות שהגיש עדאלה לבטל צווי פינוי שהוצאו נגד 1,000 תושבי הכפר הערבי הבדווי הלא מוכר עתיר-אום אל-חיראן ונגד צווי הריסה ל-33 בתים בכפר. דיונים להצגת הוכחות התקיימו גם במשפט שמנהל עדאלה נגד צווי הריסה שהוצאו לכל הבתים בכפר אל-סורה.

ראו כתבה תחת הכותרת "פינוי פלוס", הארץ, 27.2.2009
<http://www.haaretz.co.il/arch/objects/pages/ArchPrintArticle.jhtml>

בפברואר 2009 אישר בית הדין הארצי לעבודה את ההחלטה להשעות עובדת ערבייה – שעבדה במשרד הבריאות למעלה מ-30 שנה וקיבלה פרסים רבים על הצטיינותה – אחרי שהשתתפה בהפגנה נגד המצור על עזה. בעקבות שימוע בוועדת המשמעת של השירות הציבורי, נמשך משא ומתן כדי לגבש הסדר בעניינה.
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/feb09/1.php>

בג"ץ בהרכב מורחב של שבעה שופטים דן בינואר ובמרס 2009 בעתירה נגד תיקון לחוק סדר הדין הפלילי, שמכשיר שימוש בתנאי מעצר חמורים במיוחד נגד עצורים החשודים בעבירות ביטחוניות. את העתירה הגיש עדאלה במרס 2008, בשיתוף עם הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל והאגודה לזכויות האזרח בישראל. בצעד נדיר החליטו שלושת הארגונים למשוך את העתירה במרס 2009, בעקבות החלטה תקדימית ומנוגדת לחוק של בית המשפט, לעיין במעמד צד אחד במידע חסוי שהגיש לו השב"כ בעתירה עקרונית זאת.
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/3.php>

לאחר חמש שנים של התדיינות משפטית החליט בג"ץ, במרס 2009, לדחות עתירה שהגיש עדאלה בשם מנהיגי דת מוסלמים, בדרישה לחייב את שר הדתות לנסח תקנות לשמירה על אתרים קדושים למוסלמים בישראל. בישראל הוכרזו כ-135 אתרים קדושים, כולם יהודיים. בג"ץ קבע כי אפשר להסתפק במחויבות של המדינה להקצות תקציב קטן לשמירה על אתרים מוסלמיים קדושים וכי הכרזה על אתרים קדושים למוסלמים עלולה להיות "עניין רגיש".

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/2.php>

באפריל 2009 הגיש עדאלה לבית המשפט המחוזי בנצרת התנגדות להצגת ראייה חסויה על ידי המדינה, בהעדרו של העותר, בתיק שעניינו בקשה של אסיר פוליטי, ערבי פלסטיני אזרחי ישראל, לאפשר לו להתייחד עם אשתו כדי להביא ילד לעולם. המדינה ביקשה להציג ראיות חסויות, בנימוק שהן מבהירות את התנגדותה לבקשתו.
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/apr09/12.php>

בג"ץ בהרכב מורחב של שבעה שופטים דן במרס 2009 בעתירה של עדאלה נגד תיקונים חדשים לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003, שהרחיב את האיסור על איחוד משפחות בין פלסטינים אזרחי ישראל ופלסטינים מהשטחים גם לבני זוג מ"מדינות אויב" – לבנון, סוריה, איראן ועיראק. עם הטיעונים המסכמים הגיש עדאלה לבית המשפט שלוש חוות דעת של מומחים מ-Open Society Justice Initiative ומשפטנים מדרום אפריקה ומבריטניה. התיק תלוי ועומד לפני פסק דין סופי.
http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_03_16

לפני הדיון בבג"ץ בעתירה נגד חוק האזרחות, מרס 2009

 עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה על העתירה נגד חוק האזרחות
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/mar09.html>

מאות נפגעים, ארגונים פלסטיניים וראשי ערים באו לישיבה של הוועדה לתכנון ובנייה בירושלים באפריל 2009, שדנה בהתנגדות שהגישו עדאלה והקואליציה האזרחית להגנה על זכויות הפלסטינים בירושלים לכביש הטבעת המזרחי. הדיון נדחה, לאחר שהעירייה לא שלחה נציג שיגיב להתנגדויות. לא נקבע תאריך חדש לדיון.
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/apr09/apr09.html>

במאי 2009 דן בג"ץ לראשונה בעתירה שהגישו עוד ב-2007 עדאלה, המרכז הפלסטיני לזכויות אדם – עזה ואל-חאק, בדרישה לפתוח בחקירה פלילית של האירועים שגרמו להרג של עשרות אזרחים ולהריסת בתים מסיבית בשני מבצעים צבאיים של ישראל בעזה: "קשת בענן" (מאי 2004) ו"ימי תשובה" (אוקטובר 2004). המדינה טענה שיש לדחות את העתירה מכיוון שהיא מבוססת על נימוקים כוללניים. עדאלה טען בתגובה שהעתירה מביאה עדויות רבות להפרות קשות של אמנת ז'נבה הרביעית ושהמשפט הבינלאומי מחייב את המדינה לחקור פשעים אלה. העתירה תלויה ועומדת לפני החלטה.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_05_06

בית הדין הארצי לעבודה, בהרכב של שבעה שופטים, קיים דיון בעתירה של עדאלה, שהוגשה בדרישה להחיל את התיקון לחוק פנסיה חובה על כל העובדים שגילם 18 ומעלה. העתירה תלויה ועומדת לפני הכרעה.

ביוני 2009 הורה בג"ץ למוסד לביטוח לאומי ולמשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה לנמק מדוע נשללים **תשלומי הבטחת הכנסה** מכל מקבל גמלת הבטחת הכנסה שבבעלותו או בשימוש מכונית, על פי תיקון לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982. בית המשפט הוציא צו על תנאי בתגובה לעתירה שהגישו עדאלה, סאות אל-עאמל ומקבלי גמלת הכנסה במרס 2008.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_06_16

המסגד הגדול בבאר שבע, יוני 2009

ביוני 2009 קיים בג"ץ דיון בעתירה שהגיש עדאלה ב-2002, שבה דרש לפתוח מחדש לתפילה את **המסגד הגדול בבאר שבע**. בית המשפט העניק לצדדים 60 יום נוספים כדי להגיע להסכם המקובל על שניהם, לפני שייתן פסק דין סופי בעניין. עיריית באר שבע טענה ש"פתיחת המסגד לתפילה תפגע בביטחון הציבור בעיר". מאז הקמת המדינה מנעה עיריית באר שבע ממוסלמים להתפלל במסגד. המבנה שבו שוכן המסגד שימש בית משפט, בית מעצר ומוזיאון, עד שנסגר ב-1991. מאז המבנה עומד מוזנח.

http://www.adalah.org/heb/pressreleases.php?pr=09_06_04

התפתחויות עיקריות

כיבוש, קולוניאליזם, אפרטהייד? הערכה מחדש של מעשי ישראל בשטחים לפי המשפט הבינלאומי: המועצה ללימוד מדעי האדם בדרום אפריקה (HSRC) יזמה מחקר זה, כדי לבחון השערה שהעלה פרופ' ג'ון דוגארד בדו"ח שהגיש בינואר 2007 לנציבות זכויות האדם באו"ם, במסגרת תפקידו כדווח המיוחד לאו"ם על מצב זכויות האדם בשטחים הכבושים. פרופ' דוגארד הציג את השאלה הבאה: "באופן ברור, ישראל מחזיקה בשטחים הכבושים תחת כיבוש צבאי. אלמנטים של הכיבוש הם בגדר צורות של קולוניאליזם ואפרטהייד, בניגוד למשפט הבינלאומי. מהן ההשלכות המשפטיות של משטר כיבוש מתמשך, עם מאפיינים של קולוניאליזם ואפרטהייד, על העם הכבוש, על המעצמה הכובשת ועל מדינות שלישיות?" אל-חאק, עדאלה וקבוצה של עורכי דין ומשפטנים מהאקדמיה מאירלנד, מישראל, מדרום אפריקה, מבריטניה ומהגדה המערבית תרמו למחקר שמנסה להשיב על שאלה זו, המחזיק 300 עמודים.

לתקציר מנהלים של המחקר ראו:

http://www.hsrb.ac.za/Media_Release-378.phtml

דיון לכבוד פרסום המחקר בלונדון, מאי 2009

רינה ג'בארין, מנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי בעדאלה, הרצתה על ההשלכות של ממצאי המחקר בכל הנוגע לסנגור בינלאומי בדיון לכבוד פרסומו, שהתקיים במאי 2009 בבית הספר ללימודי אסיה והמזרח בלונדון (SOAS). היא גם הרצתה בבית הנבחרים הבריטי, בדיון מיוחד שאירגנה Britain-Palestine All Party Parliamentary Group. ג'בארין השתתפה באירועים אלה בתמיכת HSRC. במחצית השנייה של 2009 יתקיימו כנסים וסמינרים על המחקר בגדה המערבית, בישראל ובדרום אפריקה.

ועדת האו"ם נגד עינויים (CAT) פירסמה את מסקנותיה הסופיות על ישראל במאי 2009. המסקנות כללו התייחסות לרבות מהסוגיות שהעלו לפני הוועדה – בכתב ובעל פה – עדאלה, אל-חאק, אל-מיזאן, DCI-Palestine, רופאים לזכויות אדם – ישראל והוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, כחברים בקואליציה "מאוחדים נגד עינויים". עדאלה תרם מחקר בעשר סוגיות הנוגעות לעינויים וליחס אכזרי, לא אנושי ומשפיל. הארגונים הגישו דו"ח משותף לוועדה בספטמבר 2008 ובאפריל 2009 השתתפו בדיונים בז'נבה, שבהם עסקה הוועדה בישראל (עורכת הדין פטמה אלעג'ו ייצגה את עדאלה). במסקנותיה התייחסה הוועדה לשאלות משמעותיות, הנוגעות למה שהגדירה "אין-ספור טענות עקביות ונמשכות" לעינויים של פלסטינים ולהתאכזרות כלפיהם מצד ישראל וקראה לחקירה בלתי תלויה של מבצע

"עופרת יצוקה" בעזה. התקיימו גם פגישות עם פקידי האו"ם העובדים בוועדה לעניין העינויים, עם קבוצת העבודה של האו"ם העוסקת במעצרים שרירותיים, עם הדווח המיוחד של האו"ם לשטחים הכבושים ועם ראש הסקציה לגופי האמנות של האו"ם וראש היחידה לחברה אזרחית במשרד נציב האו"ם לזכויות האדם. ההשתתפות בדיונים וכתובת הדו"חות היו בתמיכת הנציבות האירופית.

<http://www.adalah.org/features/gaza/Final%20CAT%20Press%20Release%2020%20May%202009.pdf>

אפשר לעיין במסמכים הרלוונטיים לשיבות הוועדה בנוגע לישראל בכתובת <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cat/cats42.htm>

נתונים

הושג בינואר-יוני 2009	תוכן ל-2009	
12	10-8	דו"חות, מכתבים או סגור באו"ם ובאיחוד האירופי
+5 עדכונים שגרתיים	פגישות לעתים מזומנות	פגישות עדכון עם נציגי שגרירויות זרות וחברי פרלמנט ממדינות שונות
מתוכנן לסתיו 2009		סגור בארצות הברית
8	12-10	השתתפות בכנסים בינלאומיים, סמינרים ורשתות בתחום זכויות האדם

פגישות עדכון עם דיפלומטים ונציגי שגרירויות

פגישה של ראשי ארגוני זכויות אדם עם נשיא ארצות הברית לשעבר, ג'ימי קרטר, בירושלים ביוני 2009

מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, וכן מנכ"לים ומנהלי המחלקות המשפטיות של ארגוני זכויות אדם מובילים בישראל, נפגשו ביוני 2009 בירושלים עם נשיא ארצות הברית לשעבר, ג'ימי קרטר. קרטר קיים סדרה של פגישות בישראל ובשטחים הכבושים, שבהן התייחס להתפתחויות הפוליטיות האחרונות בארצות הברית ובישראל.

פגישה עם שגריר דרום אפריקה בישראל במשרדי עדאלה, יוני 2009

עדאלה אירח במשרדיו את שגריר דרום אפריקה בישראל, איסמעיל קובאדיה, ביוני 2009.

מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, ומנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי, רינה ג'בארין, וכן קבוצה קטנה של עורכי דין המתמחים בזכויות אדם, נפגשו עם שגריר שווייץ בשראל, ולטר האפנר, במעונו ביוני 2009.

ראשי ארגוני זכויות אדם וראש עיריית רהט בפגישה עם שגריר ארצות הברית בישראל, יוני 2009

עורך הדין מוראד אלסאנע מעדאלה שוחח עם שגריר ארצות בישראל, ג'יימס קנינגהם, בפגישה שהתקיימה בנגב ביוני 2009, שבה השתתפו גם ראש עיריית רהט ומנהיגים של ארגוני זכויות אדם.

עדאלה שלח באופן סדיר מידע ועדכונים לשגרירויות ולקונסוליות בישראל ובשטחים הכבושים, תיאר את פעילותו המשפטית ואת הדו"חות שפירסם וקיים פגישות עם נציגים של מדינות שונות על פי בקשתם.

סגור באו"ם

עדאלה עקב מקרוב אחר ההתפתחויות באו"ם ובחן את החקירות שניהל בעת המתקפה הישראלית על עזה בדצמבר 2008-ינואר 2009 ואחריה. עדאלה הגיש לדווחים המיוחדים מטעם האו"ם חומרים המתארים את פעילותו המשפטית. אחד הדווחים המיוחדים שקיבלו

חומרים מעדאלה הוא פרופ' ריצ'רד פולק, הדווח המיוחד של האו"ם למצב זכויות האדם בשטחים הכבושים, שהגיש דו"ח למועצת זכויות האדם של האו"ם במרס 2009. לעיון בדו"חות האו"ם ראו:

<http://www.adalah.org/features/opts/A.HRC.10.20.pdf>
<http://www.adalah.org/features/opts/A.HRC.10.22.pdf>

במאי 2009 העידה עורכת הדין פטמה אלעג'ו מעדאלה לפני **ועדת גולדסטון**, שמונתה על ידי מועצת זכויות האדם של האו"ם לחקור את המשבר בעזה. עו"ד אלעג'ו תיארה לוועדה את הפעילות המשפטית של עדאלה בעת ההתקפה על עזה. ביוני 2009 הגישו עדאלה וארגוני זכויות אדם נוספים הפועלים בישראל דו"ח לוועדת גולדסטון, שבו פורטו תוצאות של חקירות, ממצאים עיקריים ופעילות משפטית שננקטה בעת ההתקפה על עזה ואחריה.

מומחית עצמאית של האו"ם לבעיות מיעוטים, גיי מקדוגאל, הציגה במרס 2009 סדרה של המלצות על **מיעוטים והזכות לחינוך** למועצת זכויות האדם של האו"ם. עדאלה מילא תפקיד פעיל בניסוח ההמלצות, באמצעות הערות והצעות שהתייחסו לטיטה של ההמלצות. הטיטה הוצגה לדיון בכנס היסוד של פורום חדש לענייני מיעוטים, שהתקיים בז'נבה בדצמבר 2008. עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה השתתפה בכנס היסוד כמומחית בתחום שנבחרה על ידי האו"ם. בעקבות המלצות עדאלה הוסיפה המומחית העצמאית ארבע סעיפים חדשים להמלצות. כן הוכנסו תיקונים ותוספות משמעותיים, כדי לחזק 14 סעיפים נוספים בהמלצות. סעיפים אלה מתייחסים לאפליה של נשים מקבוצות מיעוט, לזכויות התרבותיות ולנרטיבים של מיעוטים ולעניינים אחרים. הכוונה היא שהמלצות אלה יהפכו להערה כללית של ועדת האו"ם לביעור האפליה הגזעית ולפיכך ייחשבו פרשנות מחייבת של משפט זכויות האדם הבינלאומי בנושא זה.

<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/5.php>

לדו"ח של גיי מקדוגאל ולנוסח הסופי של ההמלצות ראו:

<http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/G09/111/77/PDF/G0911177.pdf?OpenElementhttp://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/10session/A.HRC.10.11.Add.1.pdf>

פואד סולטני, חבר הנהלת עדאלה, השתתף כמשקיף **בוועידת דרבן** שהתקיימה בז'נבה באפריל 2009. הוא השתתף בכנס בתמיכת האו"ם. באדיל, אל-חאק ועדאלה כתבו לנציבת האו"ם לזכויות האדם והביעו את אכזבתם ודאגתם לנוכח התעלמותה של הוועידה מקורבנות של אפליה גזעית קשה, בעיקר פלסטינים, ומהמגבלות שמנעו השתתפות משמעותית של ארגונים אזרחיים בוועידה.

http://www.un.org/durbanreview2009/pdf/Durban_Review_outcome_document_En.pdf

סגור באיחוד האירופי

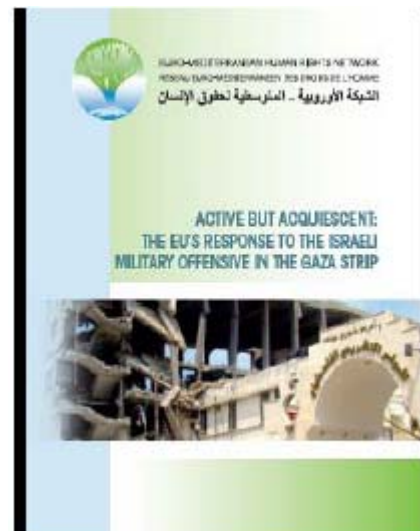
מועצת ההתאגדות האיחוד האירופי-ישראל החליטה בישיבתה האחרונה, ביוני 2009, להשהות את העלאת רמת היחסים בין האיחוד האירופי לישראל. לראשונה בהודעה של המועצה נאמר כי האיחוד האירופי "שב ומדגיש את הצורך בדיון מתמשך עם הצד הישראלי על מצב זכויות האדם בתחומים המעוררים דאגה משותפת, ובמיוחד בנוגע להגנה על האוכלוסייה הפלסטינית ועל המיעוט הערבי בישראל" (פסקה 29). עדאלה והאגודה הערבית לזכויות האדם שלחו ביוני 2009, לפני הישיבה של המועצה, מכתב לאיחוד האירופי ולחברות האיחוד, שבו מסרו מידע על **מבול הצעות החקיקה המאיימות על זכויותיהם של הערבים אזרחי ישראל, ששטף את הכנסת מאז עלייתה של ממשלת נתניהו לשלטון**. מנהלת המחלקה לסגור בינלאומי, רינה ג'בארין, קיימה סדרה של פגישות סגורות ביוני 2009, לצד עמיתים מבצלם, אל-חאק ורשת זכויות האדם אירופה-הים התיכון (ENHRN). בפגישות אלה, שאורגנו על ידי דיאקוניה, קראו הארגונים לחברות האיחוד האירופי לתמוך בדרישה לקבלת אחריות לאירועים בעזה, לפירוק ההתנחלויות ולהקפאת הבנייה בהן ולכיבוד זכויותיהם של הפלסטינים אזרחי ישראל.

קודם לישיבה של מועצת ההתאגדות האיחוד האירופי-ישראל נפגשו מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, מנכ"ל האגודה הערבית לזכויות האדם, מוחמד זידאן, ויו"ר ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל, מוחמד זידאן, עם נציגי האיחוד האירופי בתל אביב. השלושה דנו עם בני שיחם בהצעות החקיקה האנטי-ערביות ובהידרדרות מצב זכויות האדם של הערבים אזרחי ישראל. בהזמנת השגרירות השוודית, שעומדת בראש **קבוצת עבודה לא רשמית לענייני זכויות אדם** של השגרירויות בישראל, עורכת הדין אורנה כהן מעדאלה ונציגים מהאגודה הערבית לזכויות האדם וממרכז מוסאוא מסרו לצוות השגרירות עדכונים בסוגיות אלה ביוני 2009.

המכתב של עדאלה והאגודה הערבית לזכויות האדם לאיחוד האירופי:
[http://www.adalah.org/features/var/Adalah_HRA_EU_upgrade_letter_FINAL_4.6.09\[1\].pdf](http://www.adalah.org/features/var/Adalah_HRA_EU_upgrade_letter_FINAL_4.6.09[1].pdf)

עורכת הדין פטמה אלעג'ו מעדאלה הצטרפה למשלחת של קבוצת העבודה פלסטיין/ישראל של EMHRN, שקיימה **סדרה של פגישות עבודה בדנמרק**. המשלחת נפגשה במרס 2009 עם פקידי ממשלה, חברי פרלמנט, אנשי אקדמיה וארגונים אזרחיים. עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה קיימה **פגישות סגור בשוודיה** במאי 2009, לקראת כניסתה של שוודיה לתפקיד נשיאת האיחוד האירופי ביולי 2009. היא נסעה בתמיכת EMHRN.

מנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי, רינה ג'בארין, השתתפה באפריל 2009 בישיבה של **קבוצת העבודה פלסטיין/ישראל של EMHRN** בירושלים. ג'בארין נבחרה בפגישה למובילת הקבוצה.

דו"ח EMHRN: פעיל אבל מסכים – תגובת האיחוד האירופי להתקפה הצבאית הישראלית על עזה

עדאלה היה חבר בוועדת ההיגוי של דו"ח זה, שפורסם במאי 2009. קבוצת העבודה של EMHRN עידכנה ארגוני זכויות אדם, שגרירויות ומדינות החברות באיחוד האירופי על הממצאים הראשוניים באפריל 2009. במאי 2009 פירסם EMHRN את הדו"ח בבריטל. הדו"ח הופץ בתל אביב וברמאללה ביוני 2009. לפרסומו התלוותה סדרה של פגישות עדכון בשגרירויות, בקונסוליות ועם עיתונאים.

הדו"ח המלא:
<http://www.euromedrights.net/usr/00000026/00000027/00000028/00000156/00002935.pdf>

עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה השתתפה בפגישה של **קבוצת העבודה למגדר של EMHRN**, שהתקיימה בשוודיה במאי 2009, שכללה גם פעילות שתדלנות ואירוע ציבורי. עו"ד זהר היא יו"ר קבוצת העבודה. היא גם השתתפה בפגישה של **קבוצת העבודה של**

EMHRN לצדק, כיועצת לאינטגרציה מגדרית. הפגישה התקיימה בפריס ביוני 2009, בתמיכת EMHRN.

סמינר אזורי של האיחוד האירופי על כלים תימטיים ותוכניות: חיזוק החברה האזרחית. מנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי השתתפה בסמינר זה, שהתקיים בקהיר במאי 2009. בסמינר השתתפו למעלה מ-100 נציגים של ארגונים אזרחיים מהאזור, כדי להתייעץ על מימון של האיחוד האירופי לתוכניות שונות.

מנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי, רינה ג'בארין, השתתפה בכנס על **חילופי אסטרטגיה גלובלית**, שאורגן ומומן על ידי קרן זכויות האדם בארצות הברית. הכנס, שהתקיים בניו אורלינס בינואר 2009, השתתפו 140 נציגים מ-12 מדינות. הכנס נועד להחליף מידע על עבודתם של פעילי זכויות האדם בארצותיהם ולתכנן אסטרטגיה לפיתוח פרויקטים בינלאומיים. ג'בארין הציגה בכנס את הפעילות הבינלאומית של עדאלה בכל הנוגע לאירועי ההרג באוקטובר 2000.

<http://www.ushumanrightsfund.org/resources/globaladvocates>

יו"ר הנהלת עדאלה, ד"ר מחמוד יזבק, הרצה על החוקה הדמוקרטית של עדאלה בכנס שהתקיים תחת הכותרת **"דמוקרטיה בישראל ופתרון הסכסוך: מדינה דמוקרטית אחת או שתי מדינות?"** הכנס, שהתקיים בפברואר 2009, אורגן ומומן על ידי החברה הגרמנית-הפלסטינית והאקדמיה הפרוטסטנטית בהופגייסמר שבגרמניה.

כנס שכתרתו **"סמכות שיפוט בינלאומית באנגליה ובוויילס: התפוגגות מיתוסים והפקת לקחים"** התקיים בלונדון במרס 2009. את הכנס אירגנו SOAS, FIDH, המרכז הפלסטיני לזכויות אדם – עזה ומשרד עורכי הדין היקמן ורוז. מנהלת המחלקה לסנגור בינלאומי, רינה ג'בארין, השתתפה בכנס שבו נכחו אנשי אקדמיה, משפטנים ונציגים של ארגוני זכויות אדם. היקמן ורוז מימנו את השתתפותה.

במאי 2009 פירסם ארגון דיאקוניה דו"ח על כנס שאירגן בספטמבר 2008 בבריסל, תחת הכותרת **"פלסטין / ישראל: לגרום לפיקוח לפעול – אכיפה של המשפט הבינלאומי באירופה"**. תקציר הרצאתו של מנכ"ל עדאלה בכנס, **על כישלון הסעדים המשפטיים המקומיים במקרים של הריגת פלסטינים בידי כוחות הביטחון הישראליים**, מתפרסם בדו"ח זה.

<http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=3027>

עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה השתתפה בסדנה על **פיקוח תקציבי של קרן OxfamNovib**, שהתקיימה במאי 2009 בגיאורגיה. בסדנה השתתפו מספר קטן של נציגים מארגונים אזרחיים באזור, שעוסקים בייצוג משפטי בנוגע לאפליה בתקצוב, ניתוח תקציב, פיתוח כלכלי, זכויות נשים ותקצוב. הכנס עסק גם בתפקידה של החברה האזרחית במעקב אחר התקציב. נציגי הארגונים חלקו זה עם זה תפיסות והציגו כלים המשמשים אותם בעבודתם.

התפתחויות עיקריות

ביוני 2009 פורסם הגיליון החמישי של **מחברות עדאלה**, ספינת הדגל של הפרסומים המשפטיים של עדאלה. גיליון זה, שכותרתו "על ההפללה", פותח את דפיו לבחינה של הדרכים שבהן פעילות פוליטית והתנגדות מוצגות על ידי מדינת ישראל כעבירות פליליות, בתואנה שמדובר ב"עבירות ביטחוניות" או ב"טרור". המאמרים שמובאים בגיליון זה בוחנים טווח שלם של ערוצים שמשמשים את ישראל לצורך זה, כמו העמדת מנהיגים פלסטינים למשפטים פוליטיים, חקיקה שנועדה להגביר עוד יותר את ההפללה של התנגדות פוליטית, הפעלת מערכת בתי הדין הצבאיים ויצירת קטגוריה של "אסירים ביטחוניים" במערכת בתי הכלא. אסירים פלסטינים המשתייכים לקטגוריה זו נתונים למגבלות קשות יותר מאסירים פליליים וגם העונשים המוטלים עליהם חמורים יותר. יריעת הדיון בהפללה מתרחבת במעבר לארצות הברית ולמעצרים המינהליים של מספר רב של גברים מוסלמים וערבים על ידי רשויות ההגירה, בעקבות ההתקפות של 11 בספטמבר. בסוף הגיליון נבחנת האפשרות לפתח את סמכות השיפוט הבינלאומית, כאמצעי לכפות אחריות פלילית על אנשי ממשל האחראים לפשעי מלחמה. לגיליון זה תרמו עורכי דין ומרצים למשפטים מפלסטין, ישראל ומהעולם.

טופס להזמנת הגיליון:

<http://www.adalah.org/heb/ar%20heb.php>

נתונים

הושג בינואר-יוני 2009	תוכן ל-2009	
שולחן עגול 1	3-4 אירועים	סמינרים וכנסים
מתוכננות לסתיו	2 סדנאות אקדמיות	
25 הרצאות (בעמותות בישראל, בלשכת עורכי הדין ובאוניברסיטאות)	20-30 הרצאות	
פורסמו 6 גיליונות; הירחון מופץ לכ-29,000 מנויים	12 גיליונות של הירחון האלקטרוני, הגדלת מספר המנויים	פרסומים ודו"חות
18,000 ביקורים ייחודיים במאי 2009; 16,000 מבקרים בחודש, בממוצע	אתר אינטרנט	
ביוני 2009 פורסמו 1,500 עותקים והחלו מכירות והפצה	מחברות עדאלה	
ערכת הטקסטים הסתיימה, נשלח למעצב הגרפי ביוני 2009	מכאן	

הכנס 3 קליפים; שלושה סרטים בסדרה על אי שוויון נמצאים בשלבי הפקה שונים	סרטוני וידיאו	
פוסמו כ-70 הודעות לעיתונות; 6 תיקים קיבלו כיסוי תקשורתי נרחב	פרסום למעלה מ-60 הודעות לעיתונות	הופעה בתקשורת
פורסמו: מודעה אחת של עדאלה ושתי מודעות בשיתוף ארגונים נוספים	מודעות מחאה	
שיתוף פעולה חדש עם הקליניקה לזכויות אסירים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה		הכשרת סטודנטים למשפטים
3 מתמחים התארו בעדאלה	אירוח 2-1 מתמחים	
מתוכננות לאוקטובר ולנובמבר 2009	סדנאות להכשרת עורכי דין	
התקיים מפגש של בוגרי הכנסים הקודמים. הכנס הבא מתוכנן לאוקטובר 2009	הכנס השנתי הרביעי לסטודנטים למשפטים	
שיתוף פעולה עם הקליניקה לזכויות אדם באוניברסיטת אל-קודס, בהארורד, בהייסטינגס, בקורנל ובקינגס אין בדבלין	עבודה עם סטודנטים למשפטים ממוסדות מחוץ לישראל	
בעדאלה פעלו סטודנט לתואר שני מ-OSI-CEH וסטודנט לתואר ראשון מהארורד	אירוח של סטודנטים לתואר שני במשפטים	

סמינרים

משתתפי השולחן העגול במשרדי עדאלה, פברואר 2009

בפברואר 2009 קיים עדאלה דיון במתכונת של שולחן עגול, שבו השתתפו כ-25 עורכי דין פלסטינים וישראלים, וכן אנשי אקדמיה ופעילי זכויות אדם מישראל ומהשטחים. בדיון נבדקו אמצעים שונים לאכיפת המשפט הבינלאומי הן בבתי דין בינלאומיים והן בבתי משפט במדינות זרות, בעקבות ההתקפה הישראלית על עזה בדצמבר 2008-ינואר 2009.
http://www.adalah.org/newsletter/heb/feb09/roundtable_hebrew.doc

עורכי הדין של עדאלה ומתכנתת הערים של הארגון הוזמנו לשאת **25 הרצאות** בסמינרים ובסימפוזיונים באוניברסיטאות ובבתי ספר למשפטים, בישיבות ובכנסים של לשכת עורכי הדין ובאירועים של ארגונים ועמותות. ההרצאות עסקו, בין השאר, בהשתתפות פוליטית ובהגבלות על חופש הביטוי, בפסילת המפלגות הערביות, בהתקפה על עזה, במעמדו ובזכויותיו של המיעוט הערבי בישראל, בתכנון מבנים והריסת בתים, ברפורמת הקרקעות, בדילמות בייצוג משפטי של אסירים, באיחוד משפחות ובאזרחות, בעינויים ובהצעות החוק המפלות החדשות.

פרסומים ודו"חות

עדאלה פירסם שישה גיליונות של **הירחון האלקטרוני** שלו בערבית, בעברית ובאנגלית. הפרסום כולל עדכוני חדשות על תיקים משפטיים של עדאלה, תגובות של המדינה ופסקי דין בתיקים אלה וכן יוזמות סנגור בינלאומי ופרסומים; מאמרים ופרשנות המתייחסים לסוגיות שונות בתחום זכויות האדם; קישורים לדו"חות חשובים ולעדכונים של ארגוני זכויות אדם אחרים ושל האו"ם. הירחון האלקטרוני כולל גם פריטי מולטימדיה, כמו סרטוני וידיאו שבהם דנים חברי ההנהלה והצוות של עדאלה בשאלות משפטיות, וכן מצגות של תמונות.

ינואר, גיליון מס' 56: השתתפות פוליטית בבחירות והמתקפה הצבאית על עזה
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/jan09/jan09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Fjan09%2Fjan09.html>

פברואר, גיליון מס' 57: המשפט הבינלאומי הפלילי
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/feb09/feb09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Ffeb09%2Ffeb09.html>

מרס, גיליון מס' 58: הזכות לאזרחות
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/mar09/mar09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Fmar09%2Fmar09.html>

אפריל, גיליון מס' 59: זכויות אסירים והספד לריאד אניס
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/apr09/apr09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Fapr09%2Fapr09.html>

מאי, גיליון מס' 60: הסיפור המשפטי של אבו נכבה
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/may09/may09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Fmay09%2Fmay09.html>

יוני, גיליון מס' 61: רכוש נפקדים פלסטינים והיום הבינלאומי נגד עינויים
<http://www.adalah.org/newsletter/heb/jun09/jun09.html?navi=%2Fnewsletter%2Fheb%2Fjun09%2Fjun09.html>

מנויים על הירחון האלקטרוני: מספר המנויים החודשי הממוצע על הירחון האלקטרוני של עדאלה במחצית הראשונה של 2009 היה 29,000. אלפי קוראים שאינם מנויים נחשפים

לירחון האלקטרוני מדי חודש, דרך אתרי אינטרנט של Arabs48 וארגוני תקשורת אחרים, של קבוצות הזדהות ושל ארגוני חברה אזרחית, המציבים קישורים לירחון האלקטרוני או למאמרים פופולריים שפורסמו בו. רשימה שמשכה תשומת לב רבה היתה סיפור סטירי שכתב מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, שפורסם בגיליון מאי 2009 של הירחון האלקטרוני: "סיפורו המשפטי של אבו נכבה". הסיפור הודפס במוסף סוף השבוע של המהדורה האנגלית של הארץ.

<http://www.haaretz.com/hasen/pages/1090645.html>

אתר אינטרנט: עדאלה עידכן לעתים קרובות את אתר האינטרנט התלת-לשוני שלו ופירסם בו הודעות לעיתונות ומסמכים ראשוניים הקשורים לפעילותו המשפטית של הארגון כמו גם ליוזמות סגור בינלאומי. כן הועלו לאתר אוספי תמונות מאירועים שונים ופרסומים. במחצית הראשונה של 2009 נרשמו בממוצע 16,000 גולשים שפקדו את האתר של עדאלה בחודש. המספר הגבוה ביותר של מבקרים ייחודיים – 18,000 – נרשם במאי 2009.

סדרת וידיאו: עדאלה התחיל להפיק שלושה סרטים דוקומנטריים קצרים, תחת הכותרת "סדרת האי-שוויון". הסרטים ישפכו אור על תחומים שונים שבהם יש אי-שוויון בין אזרחי המדינה הערבים לאזרחיה היהודים. הסרט הראשון בסדרה, **אזרח על הכוונת**, נמצא בשלבי הפקה סופיים. בסרט מופיעים עורכי דין ומומחים של עדאלה, להקת ההיפ-הופ הערבית דאם וצמד הקומיקאים שמאס-נחאס. בהפקת הסדרה עדאלה משתף פעולה עם יוצרת הסרטים הדוקומנטריים רייצ'ל ג'ונס. הסרטים ודו"ח על האי-שוויון הם יוזמה של ארגון Christian Aid והם חלק ממחקר עולמי שייצא לדרך בסוף 2009.

בששת החודשים הראשונים של השנה הפיק עדאלה גם שלושה סרטי וידיאו קצרים לאתר האינטרנט ולירחון האלקטרוני של הארגון. בראשון צולם מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, שדן בינואר 2009 במאמצייהן של מפלגות הימין לפסול את רשימת בל"ד ואת רשימת רע"מ-תע"ל ולמנוע מהן להשתתף בבחירות לכנסת.

לצפייה בווידיאו:

http://www.youtube.com/watch?v=drSOP1CQYiQ&feature=channel_page

בפברואר 2009 צולמה ד"ר האלה חורי-בשאראת, מומחית למשפט פלילי בינלאומי וחברה בהנהלת עדאלה. היא דיברה על ההחלטה התקדימית שקיבל בינואר 2009 בית המשפט הספרדי לתבוע את ישראל על הריגת סלאח שחאדה בעזה ב-2004.

לצפייה בווידיאו:

http://www.youtube.com/watch?v=slWKSlaQEg&feature=channel_page

בסרטון השלישי מדברת עורכת הדין סאוסן זהר מעדאלה על העתירה נגד חוק האזרחות והכניסה לישראל. חוק זה מונע איחוד משפחות שבהן אחד מבני הזוג הוא פלסטיני אזרח ישראל והשני הוא תושב השטחים או אזרח של "מדינת אויב" לפי החוק הישראלי: סוריה, לבנון, איראן ועיראק.

לצפייה בווידיאו:

http://www.youtube.com/watch?v=BmC_11HK6H0&feature=channel_page

מכאן: במחצית הראשונה של 2009 עדאלה השלים את תהליך העריכה של כל המאמרים והטקסטים שאמורים להתפרסם בגיליון השני של מכאן – כתב העת של עדאלה למשפט, קרקע ותכנון. הגיליון השני, המכונה "נרטיבים ומרחבים", הועבר למעצב הגרפי ביוני 2009. הגיליון אמור להתפרסם בסתיו ב-2009.

צוות אל-ג'זירה מצלם את מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, לסרט דוקומנטרי על האיסור על איחוד משפחות

בין ינואר ליוני 2009 פירסם עדאלה כ-70 הודעות לעיתונות על עבודתו, בערבית, באנגלית ובעברית.

<http://www.adalah.org/heb/pressreleases2009.php>

ידיעות וכתבות על עבודתו של עדאלה פורסמו בעיתונים ובאתרי אינטרנט בעברית כמו הארץ, ynet, ואלה! ומעריב וכן בתחנות הרדיו רשת ב' וגלי צה"ל. בתיקים בעלי חשיבות מרכזית נעשה מאמץ לקבל גם סיקור טלוויזיוני. עם זאת, ככלל, התקשורת הישראלית עוינת לאזרחים הערבים. עדיין קשה מאוד לקבל סיקור לעניינים הנוגעים לציבור הערבי. העיתונים היומיים קיצצו במידה ניכרת את הסיקור של התחום המשפטי והשיח האנטי-ערבי שלט בתקשורת הישראלית.

במידה מסוימת הירידה בסיקור בעברית הביאה גם לירידה בתשומת הלב שהקדישה העיתונות באנגלית לפעילות של עדאלה. בעבר, סיקור נרחב בעברית תורגם לסיקור רב יותר בעיתונות האנגלית, הן המקומית הן הבינלאומית. היתה גם עלייה במאמרים באנגלית שתקפו את עדאלה וארגוני זכויות אדם ישראלים אחרים, בעיקר מצדם של ארגוני ימין קיצוני כמו העמותה לאחריות ארגונים לא ממשלתיים. ביולי 2009 עדאלה מינה חברת צוות חדשה במחלקה לסנגור בינלאומי, כדי להתמקד בשכנוע התקשורת הבינלאומית לסקר את הארגון באופן הוגן.

כל העיתונים ואתרי האינטרנט המתפרסמים בשפה הערבית בישראל סיקרו את עבודת עדאלה על בסיס שבועי. עדאלה השיג הישג ראוי לציון, כשערוצי טלוויזיה בינלאומיים בערבית כמו אל-ג'זירה, בי-בי-סי בערבית, אבו דאבי, אל-ערבייה ואחרים שידרו תדיר כתבות על עבודתו. גם עיתונים ערביים גדולים כמו אל-קודס אל-ערבי, א-שארק אל-אאוסט ואל-חיאת סיקרו לעתים קרובות את עדאלה.

שישה מהתיקים המשפטיים של עדאלה משכו תשומת לב תקשורתית רבה במחצית הראשונה של 2009. התיקים שעוררו את עיקר העניין היו:

- החלטת ועדת הבחירות המרכזית **לפסול את המפלגות הערביות** שהשתתפו בבחירות לכנסת. בג"ץ הפך את ההחלטה מאוחר יותר ואיפשר לבל"ד ולרע"מ-תע"ל להשתתף בבחירות. פסילת המפלגות הערביות היתה התיק שקיבל את תשומת הלב הרבה ביותר בתקשורת העברית. כל העיתונים היומיים – הארץ, ידיעות אחרונות, מעריב, ישראל היום – כמו גם אתרי חדשות באינטרנט, סיקרו את העבודה של

עדאלה. גם העיתונות הערבית, הן הארצית והן הבינלאומית, הקדישה תשומת לב רבה לתיקים אלה.

- פעולות משפטיות של עדאלה ושל ארגוני זכויות אדם פלסטיניים וישראליים אחרים נגד **ההתקפה הצבאית הישראלית על עזה**. כתבים מאל-ג'זירה, אל-ערבייה, אבו דאבי ומערוצים אחרים באו לדיונים בבג"ץ וריאינו את עורכי הדין של עדאלה. גם כלי התקשורת הישראליים – תחנות רדיו וטלוויזיה ועיתונים – גם אם בהתלהבות פחותה, סיקרו את הגשת העתירות ואת הדיונים בבית המשפט.
- העתירה נגד **חוק האזרחות והכניסה לישראל**. ביום הדיון בבג"ץ הביאו עדאלה, וארגונים אחרים שעתרו לבית המשפט, את המשפחות הנפגעות מהחוק לבית המשפט. התקשורת גילתה עניין רב בגורלן של המשפחות שנקרעו וכמה ערוצי טלוויזיה ואתרי אינטרנט שידרו ראיונות ארוכים אתן. בין הערוצים והאתרים האלה היו **ערוץ 1, אל-ג'זירה, ואלה!** ועוד.
- מכתבים שנשלחו ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי, בשיתוף פעולה עם אל-מיזאן בעזה, בדרישה לפתוח בחקירה פלילית נגד מפקדי צבא, בעקבות שימוש שעשו חיילים באזרחים פלסטינים כ**במגינים אנושיים** בהתקפה על עזה, וכן מכתבים למוסד לביטוח לאומי ולבנק ישראל, בדרישה להעביר **קצבאות נכות לעובדים בעזה** הזכאים לקבל אותן כמעט לא משכו תשומת לב תקשורתית בישראל, אבל נדונו בהרחבה בתקשורת הערבית. מכתבים אלה סוקרו בהרחבה בעיתונים ובאתרים שאינם מדווחים על עדאלה בדרך כלל.
- מכתב של עדאלה ליועץ המשפטי לממשלה, שגילה כי **ישראל מוכרת נכסים של פליטים פלסטינים**, עורר עניין רב. עדאלה כינס מסיבת עיתונאים בעניין זה בירושלים ביוני 2009, שבה גם פורסם מאגר הנתונים החדש על נכסי נפקדים ועל הפקעת אדמות. ערוצי טלוויזיה ערביים בינלאומיים רבים – אל-ג'זירה (ערבית ואנגלית), **MBC**, בי-בי-סי בערבית, אל-מוסתקבל, **LBC**, אל-מנאר, הטלוויזיה הפלסטינית ועוד – שידרו דיווחים מקיפים על נכסי נפקדים בערים המעורבות. כל העיתונים הגדולים בערבית כתבו בהרחבה על הנושא. כמה מאמרים פורסמו גם בעיתונות בינלאומית באנגלית, בעיקר בעיתונים המתמקדים בנדל"ן ובקניין.

מודעות מחאה

במרס 2009, לקראת הדיון בעתירה נגד **חוק האזרחות והכניסה לישראל** בבג"ץ, פירסם עדאלה מודעה בהארץ נגד החוק. למודעה הצטרפו עשרה ארגוני זכויות אדם נוספים בישראל. המודעה התייחסה לסיסמת הבחירות הגזענית של אביגדור ליברמן, "אין נאמנות, אין אזרחות", כדי להעביר את המסר שבלי נאמנות של המדינה לזכויותיהם של כל אזרחיה, אין שוויון, אין דמוקרטיה ואין צדק.

בזמן **ההתקפה הישראלית על עזה** בדצמבר 2008-ינואר 2009, עדאלה חתם על כמה מודעות מחאה שפורסמו בהארץ, בשותפות עם ארגונים אחרים.

עדאלה חתם גם, בשיתוף עם ארגונים אחרים, על מודעה שפירסם ארגון **פרופיל חדש** בהארץ באפריל 2009. המודעה דרשה להפסיק מיד את החקירה שנפתחה נגד פעילי פרופיל חדש, שקידמו טיוטה הקוראת להימנע משירות צבאי.

הכשרת סטודנטים למשפטים

עדאלה והפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה החלו לשתף פעולה במרס 2009, כדי להפעיל **קליניקה משפטית לקידום זכויות אסירים**. הקליניקה, שהיא הראשונה מסוגה בישראל, תכשיר בכל שנה 15-20 סטודנטים למשפטים ותציע להם הזדמנות להתנסות מעשית שתהיה חלק מתוכנית הלימודים שלהם. התוכנית תתרום לקידום זכויות האסירים בישראל דרך מתן ייעוץ משפטי, מחקר, פרויקטים בקהילה, דיוני שולחן עגול וסדנאות לשינוי מדיניות. הקליניקה תתמקד בתנאי המאסר, בוועדת השחרורים, בהיבטים שונים של החיים לאחר השחרור ממאסר ובמסגרות לשיקום אסירים. עורכת הדין עביר בכר מעדאלה היא היועצת האקדמית של התוכנית והמנהלת שלה. ד"ר חאלד גנאים מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה מופקד על התכנים האקדמיים.

עורכת הדין חנין נעאמנה, בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, סיימה את **ההתמחות המשפטית** בעדאלה בפברואר 2009. היא עברה את הבחינה של לשכת עורכי הדין והחלה לעבוד בעדאלה כעורכת דין ביוני 2009. סאלם אבו מדיגם, שהיה עובד השטח של עדאלה בנגב במשך שמונה שנים, סיים את לימודיו במכללה למשפטים בנתניה והשלים את ההתמחות בעדאלה באפריל 2009. כיום הוא עובד כעוזר משפטי במשרד של עדאלה בנגב. מוראד חטיב, בוגר המכללה למינהל, החל את ההתמחות במשפטים בעדאלה בינואר 2009. שתי סטודנטיות למשפטים, מריה ג'מאל וראוופיה קאסם, עבדו גם כן כמתמחות בעדאלה בששת החודשים הראשונים של 2009.

עדאלה גם המשיך להעניק **הכשרה בתקשורת** לסטודנטית מרווה עבד, שלומדת מדיה ותקשורת באוניברסיטת חיפה.

רנה עבד עסלי, סטודנטית לתואר שני במשפטים, עובדת כעורכת דין בעדאלה במסגרת תוכנית של המכון לחברה הפתוחה באוניברסיטה האירופית המרכזית (CEU-OSI) ל-2009/2008. בלקיס ויל התמחתה בעדאלה שישה חודשים ב-2009/2008, באמצעות מלגה מאוניברסיטת הארוורד.

בוגרי כנס הסטודנטים השנתי של עדאלה בדיון על סרט שעוסק בזכויות אסירים

ביוני 2009 כינס עדאלה **מפגש** של בוגרי כנס הסטודנטים למשפטים השנתי של הארגון. במפגש השתתפו כ-15 סטודנטים, הוקרן סרט על זכויות אסירים ואחריו התקיים דיון. כן התקיימו סיעור מוחות ודיונים שבהם הועלו רעיונות לפעילויות בכנס הסטודנטים השנתי הרביעי של עדאלה, שיתקיים באוקטובר 2009.

במחצית הראשונה של 2009 התארחו בעדאלה ארבעה מתמחים: דיוויד ג'אקובוס, שקיבל מלגה מבית הספר למשפטים באוניברסיטת קורנל; שני מתמחים משפטיים שבאו לקיץ – דיאלה שמאס מבית הספר למשפטים באוניברסיטת ייל וטים קראולי מבית הספר למשפטים באוניברסיטת הייסטינגס. כן התארחו בעדאלה אמה ניהאן, בוגרת קינגס אין בדבלין. אמה, עורכת דין, תתמחה בעדאלה שנה באמצעות מלגה אירופית לשירות התנדבותי. המתמחים מסייעים לעורכי הדין של עדאלה במחקר במשפט השוואתי ועוזרים לצוות הסגור הבינלאומי בהכנת דו"חות ופרסומים.

עורכי הדין של עדאלה עבדו גם עם הקליניקה לזכויות אדם באוניברסיטת אל-קודס. הם הרצו לסטודנטים למשפטים באוניברסיטה על החוק הישראלי ועל פסיקת בית המשפט העליון ושיתפו אותם בפרויקט סנגור בעניין כביש הטבעת המזרחי בירושלים.

מנכ"ל עדאלה, חסן ג'בארין, עם המתמחים טים קראולי ודיאלה שמאס

פיתוח ארגוני

התפתחויות עיקריות

סדנה לצוות ולהנהלה

הנהלת עדאלה קיימה שלוש ישיבות במחצית הראשונה של 2009. אחת הישיבות כללה סדנה של יומיים בהשתתפות צוות הארגון, שהתקיימה בירושלים בינואר 2009. ההחלטות העיקריות של הסדנה היו: להמשיך בשותפות עם הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, המפעילה עם עדאלה את הקליניקה המשפטית לזכויות ושיקום אסירים; להכין דו"ח על המעצרים ההמוניים ועל היחס האלים של המשטרה למפגינים, רובם המכריע ערבים אזרחי ישראל, שמחו נגד ההתקפה הצבאית על עזה ולתת לעורכי דין חדשים הדרכה בייצוג עצירים במקרים דחופים; להמשיך לדון בתפקיד שעדאלה יכול למלא בייצוג משפטי במישור הבינלאומי בנוגע לשטחים הכבושים; ליזום ביקור בעמאן לגיוס כספים וליצירת קשרים. הדיון התייחס בעיקר לכנסים בינלאומיים, כולל התפקיד של עדאלה בוועידת דרבן השנייה; פעילויות והוצאות ב-2008, התקציב ל-2009 ובניית בסיס ליוזמות חדשות לגיוס כספים.

גיוס כספים

לנוכח המשבר הכלכלי העולמי והתחרות העזה שמנהלים ארגונים אזרחיים על מקורות מימון, עדאלה נקט בנחישות יוזמות חדשות לגיוס כספים ב-2009. היעד העיקרי שלנו היה המאמץ לגייס תורמים חדשים ותורמים פרטיים, ליצור שותפויות חדשות ולנצל כל הזדמנות שנוצרת לגיוס מימון.

• תחזית פיננסית ל-2009

התקציב המוערך של עדאלה ל-2009 הוא 1,230,000 דולר. עד עתה הבטיח עדאלה גיוס של 1,050,000 דולר, שהם 85% מהתקציב.

• מענקים חדשים שהתקבלו ב-2009

בשיתוף עם עדאלה זכו רופאים לזכויות אדם ואל-מיזאן עזה במענק בסך 627,500 יורו לשלוש שנים מהנציבות האירופית. המענק מיועד ל**מאבק בעינויים** של אסירים פלסטינים הכלואים בבתי כלא בישראל ובהתעללות באזרחים בשטחים הכבושים. הארגונים ישתמשו בכישוריהם, המשלימים זה את זה, ינצלו את המומחיות שלהם ואת מעמדם כדי לפעול בתחומים אלה באופן היעיל ביותר.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל ועדאלה קיבלו מענק חירום מ-ICCO בהולנד, כדי לנהל פרויקט המתמקד ב**אסירים מעזה** שנכלאו בעת ההתקפה הצבאית בתחילת השנה, הכלואים בישראל.

Christian Aid הטיל על עדאלה משימה בפרויקט האי-שוויון שיזם הארגון, המתקיים ב-2009 בקולומביה, בבורנדי ובישראל. במסגרת הפרויקט יכין עדאלה דו"ח על האי-שוויון של הערבים בישראל ושלושה סרטי וידיאו. עדאלה השתמש בהזדמנות זאת כדי לצבור ניסיון בהפקת סרטי וידיאו, בשיתוף עם יוצרת קולנוע דוקומנטרי. עדאלה גם יפיץ את הסרטים בתפוצה רחבה ובכוונתו לשתף פעולה עם ארגונים אחרים כדי להשתמש בסרטים וליזום דיונים בבתי ספר בישראל. Christian Aid יפרסם את הדו"חות שנכתבים בפרויקט האי-שוויון ויקרין את הסרטים בלונדון בסוף השנה.

The Welfare Association מינה את עדאלה לחבר דו"ח על יישום חוקי התכנון והמקרקעין הישראליים בירושלים המזרחית. עדאלה ישלים את הדו"ח, הנכתב בערבית, בקיץ השנה.

• מענקים שחודשו

קרן נעמי ונחמיה כהן (2009-2010) ומשרד החוץ השווייצאי (2009).

• ביקור לגיוס כספים ולחיזוק קשרים

יו"ר הנהלת עדאלה, ד"ר מחמוד יזבק, המנכ"ל חסן ג'בארין, עורכת הדין סוהאד בשארה והמנהלת האדמיניסטרטיבית פתחיה חוסיין נסעו באפריל 2009 לעמאן, לביקור שנועד לגייס כספים ולהדק קשרים מקצועיים. הם נפגשו עם מנכ"ל The Welfare Association וחבר אגודת הנאמנים של הקרן הערבית לזכויות אדם, עטא כותאב; מנהל תוכנית המזרח התיכון של OSI, גרגור מאירינג ועם הממונה על התוכנית לזכויות ולמשל, עמאר אבו זיאד. כן נפגשו עם ארגוני זכויות אדם.

• דו"חות

דו"ח הפעילות השנתי של עדאלה ודו"ח כספי מבוקר לשנת 2008 הושלמו ונשלחו לכל התורמים. הדו"חות התקבלו ושותפינו מצאו כי הם ערוכים ברמה גבוהה.

• תרומות מקוונות

כדי להתחיל לקבל תרומות מיחידים בישראל ובעולם, עדאלה החליט שאחד הצעדים הראשונים שיש לנקוט הוא להקל על התורמים. הארגון חתם חוזים עם חברות כרטיסי אשראי, שיקבלו תרומות ויעבירו אותן לעדאלה. יחידים בישראל המעוניינים לתרום לעדאלה יכולים לעשות זאת באמצעות האינטרנט. בעתיד תהיה אפשרות לתרום באופן דומה גם מחו"ל.

מתמחים ועמיתים

בלקיס ויל, בוגרת אוניברסיטת הארוורד, עשתה תקופת התמחות בעדאלה מספטמבר 2008 ועד פברואר 2009; מיד בסיום התמחותה בעדאלה, בעקבות מבצע "עופרת יצוקה", יצאה לעזה כדי לעבוד בארגון אל-מיזאן. **דייוויד ג'אקובוס** הצטרף לעדאלה לשלושה חודשים ב-2009, במסגרת תוכנית לימודים חיצונית של אוניברסיטת קורנל. **איאד פאטום**, שסיים את לימודיו ביחסים בינלאומיים ובכלכלה באוניברסיטת וירג'יניה, החל להתמחות בעדאלה במרס 2009. הוא יישאר בעדאלה למשך שנה. שני מתמחים הגיעו לעדאלה במאי 2009, למשך הקיץ: **דיאלה שמאס**, ילידת ירושלים, לומדת לתואר דוקטור למשפטים בבית הספר למשפטים באוניברסיטת ייל. **טים קראולי** לומד לתואר דוקטור למשפטים במכללת הייסטינגס בקליפורניה. **אמה ניהאן**, עורכת דין צעירה מאירלנד, הצטרפה לעדאלה ביוני 2009 לשנה אחת. היא קיבלה מלגה מהשירות האירופי למתנדבים.

הישגים של חברי הצוות

מנהל המשרד של עדאלה בנגב, **עורך הדין מוראד אלסאנע**, זכה במלגה לשנתיים של תוכנית פולברייט, כדי ללמוד לתואר דוקטור למשפטים בבית הספר למשפטים באוניברסיטה האמריקאית בושינגטון. הוא יתחיל את הלימודים בסמסטר הסתיו ב-2009.

תודות

ארגון עדאלה מסתייע בפעילותו בתרומות נדיבות של קרן פורד ישראל (ארצות הברית); המוסד לפיתוח החברה הפתוחה (שווייץ / ארצות הברית); OxfamNovib (הולנד); הקרן החדשה לישראל (ארצות הברית); EED (גרמניה); הקהילה האירופית (בלגיה); הקרן לשלום במזרח התיכון (ארצות הברית); קרן נעמי ונחמיה כהן (ארצות הברית); The Welfare Association (ירדן / שווייץ); Christian Aid (בריטניה); ותרומות מתורמים פרטיים בישראל ובחול. אנו מוקירים את כל הקרנות התורמות ואת כל היחידים המעניקים לנו תרומות ומודים להם על תמיכתם.

הנהלה

- יו"ר, ד"ר מחמוד יזבק
- עו"ד סוהאד אגא
- ד"ר חאלד אבו עסבה
- פרופ' מוחמד חאג' יחיא
- ד"ר מסעוד חמדאן
- ד"ר עו"ד האלה חורי בשאראת
- עו"ד פואד סולטני

ועדת ביקורת

- עו"ד ואיל ראבי
- עו"ד ג'רייס רוואשדה

צוות

- מייסד, מנכ"ל ומנהל המחלקה המשפטית, עו"ד חסן ג'בארין
- מחלקה משפטית

עורכי דין: מוראד אל-סאנע, פטמה אלעג'ו, עביר בכר, סוהאד בשארה, סאוסן זהר, ארנה כהן, עלא מחאג'נה, חנין נעאמנה, רנה עבד עסלי; **מתכננת ערים ואזורים:** הנא חמדאן
עוזר משפטי בנגב: סאלם אבו מדיגם
מתמחים: מוראד חטיב, סאלם אבו מדיגם (עד אפריל 2009)

• **מחלקת תקשורת ויחסי ציבור**

מנהלת: אווה מוסא
רכז תקשורת: סלאח מוחסן
מערכות מידע, וידאו ואתר האינטרנט: בילאל זהרה
עורך בעברית: רן שפירא

• **מחלקת סנגור בינלאומי**

מנהלת: רינה ג'בארין
רכזת: קייטי הסקת
תקשורת בינלאומית: גבריאלה רובין
עורכת פרסומים: מנאר מחמוד
מתמחים: איאד פאטום, אמה ניהאן

• **מחלקת מינהל וכספים**

מנהל כספים: גסאן חרעובה
מנהלת אדמיניסטרטיבית: פתחיה חוסיין
עוזרות אדמיניסטרטיביות: כריסטין נסראללה וסאוסן דאוד
אם בית: סוהייר קיאל

